



Eduskunnan hallintovaliokunta
HaV@eduskunta.fi

Lausuntopyyntönnö 20.11.2025 Dnro **U 54/2025 vp.**

Lausunto Valtioneuvoston kirjelmä eduskunnalle Euroopan komission ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi unionin turvapaikka-, maahanmuutto- ja kotouttamistuen vahvistamisesta vuosiksi 2028–2034, ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi Schengen-alueen, Euroopan yhdennettyä rajaturvallisuutta ja yhteistä viisumipolitiikkaa koskevan unionin tuen vahvistamisesta vuosiksi 2028–2034 sekä ehdotuksesta Euroopan parlamentin ja neuvoston asetukseksi sisäistä turvallisuutta koskevan unionin tuen vahvistamisesta vuosiksi 2028–2034

Pohjois-Karjalan maakuntaliitto kiittää lausuntopyynnöstä.

Kyseenomaisen U-kirjeen sisältö ei kuulu maakuntaliiton toimivaltaan, mutta määrittää alueen toimintaympäristöä merkittävästi.

Venäjän hyökkäyssota Ukrainaan vaikuttaa merkittävästi erityisesti Suomen itärajalla sijaitsevien maakuntien aluekehittämisen lähtökohtiin ja aluetalouteen. Erityisen syvästi vaikutukset kohdistuvat rajamaakunnista Kainuuseen, Pohjois-Karjalaan, Etelä-Karjalaan ja Kymenlaaksoon. Maakunnilla oli tiivistä yhteistyötä Venäjälle kaupan, matkailun, koulutuksen ja TKI-toiminnan aloilla sekä kansalaisyhteiskunnan tasolla. Kaikkein kriittisimmät haasteet ovat logistiikka ja saavutettavuus, energiakysymykset, yritysten korvaavien markkinoiden löytyminen sekä aluetalous.

Itä-Suomen saavutettavuus on suurissa vaikeuksissa. Sodan seurauksena aluerakenteen muutos on ollut järjestyttävä. Yhteydet idän suuntaan ovat poikki ja myös yhteydet muihin suuntiin ovat heikot. Sodan seurauksena liikennöinti Saimaan kanavalla on käytännössä kokonaan pysähtynyt. Kuljetukset ovat siirtyneet maanteille, joiden kunto on jo ennestään heikko. Huoltovarmuus on turvattava uudessa tilanteessa. Rajaliikenteen pysähtymisellä on ollut myös merkittävät vaikutukset kauppaan ja matkailuun. Koettu maariski on Itä-Suomessa olla keskimääräistä suurempi vaikuttaen matkailuun ja Invest In -toimintaan. Matkailupalveluihin ja vähittäiskauppaan on jäänyt pitkäaikainen aukko, kun venäläismatkailijoita ei enää ole.

Sotilaallisen liikkuvuuden tukeminen ei tue raja-alueiden saavutettavuuden kehittämistä, koska tuettavat kohteet eivät sijaitse siellä. Energiamurrokseen vastaaminen on myös raja-alueiden haaste, koska tuulivoiman kehittäminen ei ole mahdollista. Tärkeintä olisikin nähdä raja-alueiden arjen turvallisuus ja elinvoimaisuus ja mahdollistaa niiden parantaminen.

Aluekehittämisen kannalta on tärkeää turvata erityisesti raja-alueiden elinvoimaisuus ja hyvinvointi. Toimenpiteitä tulee voida suunnata raja-alueiden elinvoimaisuuden vahvistamiseen, kuten yritysten tukemiseen, työpaikkojen turvaamiseen, alueiden resilienssin vahvistamiseen ja osaamisen kehittämiseen. Itärajan alueita ei saa pitää ainoastaan puskurivyöhykkeenä.



Pohjois-Karjalan maakuntaliitto

Markus Hirvonen
maakuntajohtaja

Lisätietoja:

Eira Varis, aluekehitysjohtaja
etunimi.sukunimi@pohjois-karjala.fi
puh. 050 307 4806

Asiakirja on sähköisesti allekirjoitettu. Voitte tarkastaa allekirjoituksen oikeellisuuden kirjaamosta.